

گام نخستین

ویرایش دوم

حسن رضانی

بیتنا
۱۳۹۴

www.ketab.ir

موضوع:

فلسفه و عرفان: ۴۹ (عرفان عملی: ۱۱)

گروه مخاطب:

- عملی

شماره انتشار (جلد اول): ۵۷۰

مسئلسل انتشار (جلد اول) بار جلد: ۶۴۵۱

رغمضانی، حسن. ۱۳۳۶ -

گام نخستین / حسن رهمضانی. - [ویراست ۲]. - قم: مؤسسه بوستان کتاب (دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۹۴.

[۱۶۴] ص. - (مؤسسه بوستان کتاب: ۵۷۰) (فلسفه و عرفان: ۴۹، عرفان عملی: ۱۱)

ISBN 978-964-09-1707-7

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا

Hasan Ramezani. The First Step

ص: ع. به انگلیسی:

کتابنامه: ص. [۱۵۹] - [۱۶۰] همچنین به صورت زیر نویس.

چاپ دوم: ۱۳۹۴

۱. نقوا. ۲. خودسازی (اسلام). ۳. اخلاق اسلامی. الف. دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم. مؤسسه بوستان کتاب. ب. عنوان.

۲۹۷ / ۶۳۲

BP ۵۵ / ۲۵۰ / ۷۶ گ ۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۵۷۹ - ۲۷۷

۱۳۹۴

• نویسنده: حسن رضائی

• ناشر: مؤسسه بوستان کتاب

(مرکز چاپ و نشر کتب تبلیغاتی اسلامی - حوزه علمیه قم)

• نیتوگرافی، چاپ و نشر: چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب

• نوبت چاپ: دوم / ۹۴ • شابشر: ۹۶۴۰۰۰۰۰ • بهای: ۹۰۰۰ تومان

تمامی حقوق © محفوظ است

printed in the Islamic Republic of Iran

• دفتر مرکزی: قم، خ شهید (صفائی)، ص پ ۹۱۷ / ۳۱۸۸۵، تلفن: ۳۷۷۴۲۱۵۵-۷، فاکس: ۳۷۷۴۲۱۵۵، ایمیل: ۳۷۷۴۲۱۵۵@bustaneketab.com، وبسایت: www.bustaneketab.com

• فروشگاه مرکزی: قم، چهارراه شهید (عرضه: ۲۰۰۰ عنوان کتاب) - تلفن: ۳۷۷۴۲۱۷۰ (ناشر)

• فروشگاه شماره ۲: تهران، میدان فلسطین، خ طوس، کوچه تبریز، پلاک ۲۲ - تلفن: ۸۸۹۵۶۹۲۲

• فروشگاه شماره ۳: مشهد، چهارراه خسروی، مجتمع پاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه خراسان رضوی، تلفن: ۲۲۳۳۶۷۲

• فروشگاه شماره ۴: اصفهان، چهار راه کرمانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی قم - اصفهان، تلفن: ۲۲۲۰۳۷۰

• فروشگاه شماره ۵: اصفهان، میدان انقلاب، جنب سینما ساحل، تلفن: ۲۲۲۱۷۱۲

• فروشگاه شماره ۶ (رنگین کمان، فروشگاه کودک و نوجوان): قم، چهارراه شهید، نبش خیابان امام، تلفن: ۳۷۷۴۳۱۷۹

• فروشگاه شماره ۷: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، بلاک ۲۷، تلفن: ۳۷۷۴۲۱۵۵-۹۲

اطلاع از تازه های بیشتر از طریق پیام کوتاه (SMS)، با ارسال شماره همراه خود به ۱۰۰۰۰۲۱۵۵ و با ارسال پیامک به ۳۷۷۴۲۱۵۵

پست الکترونیک مؤسسه: E-mail.info@bustaneketab.com

جدیدترین آثار مؤسسه و آشنایی بیشتر با آن در وب سایت: <http://www.bustaneketab.com>

با قدردانی از همکاری که در تولید این اثر نقش داشته اند:

- اعضای شورای بررسی آثار • دبیر شورای کتاب: جواد آهنگر • سرویراستار: ابوالفضل طریقه دار • ویراستار: جلیل حبیبی • چکیده عربی: جلیل المعصومی • چکیده انگلیسی: رحیم داوری • فنی: مسطفی محفوظی • اصلاحات حروف نگاری: لیلا حاج اسماعیلی • صفحه آرایی: احمد مؤتمنی و حسین محمدی • نمونه خوانی: محبوبه سادات ابریشم • کنترل نمونه خوانی: محمدجواد مصطفوی • کنترل فنی صفحه آرایی: سیدرضا موسوی منش • کارشناس طراحی و گرافیک: مسعود نجابتی • طراح جلد: حسین میرزایی • اداره آماده سازی: حمید رضا نیموری • اداره چاپخانه: حمید مهدوی و سایر همکاران نیتوگرافی، چاپ و صحافی • قائم مقام مؤسسه و مدیر تولید: عبدالهادی اشرفی.

فهرست

- پیش‌گفتار ۹
۱. اهمیت تقوا ۱۱
- چگونه می‌توان متقی بود؟ ۱۵
- عوامل گناه چیست؟ ۱۶
- چگونگی مقابله با عوامل گناه ۱۸
- مراقبه، عامل غفلت‌زدایی ۲۰
- حسین بن علی علیه السلام و مردگنه‌کار ۲۱
۲. توجه به رازقیّت خدا و ترک گناه ۲۵
- توجه به قیومیت خدا و ترک گناه ۲۸
- توجه به حضور خدا و ترک گناه ۳۳
۳. محضرهایی که از احترام ویژه‌ای برخوردارند ۳۷

- الف) محضر فرد کامل ۳۷
- ب) محضر عالم ۳۹
- ج) محضر معلم ۳۹
- د) محضر مقتدر ۴۲
- حرمت محضر خدا از دیدگاه قرآن ۴۳
- نمونه‌ای از اشراف ملکوتیان بر اعمال دیگران ۴۶
۴. توجه به مرگ و ترک گناه ۵۳
۵. توجه به تبعات اعمال و ترک گناه ۵۷
- رابطه بهشت و جهنم با اعمال انسان ۵۷
- رابطه اعمال انسان با شخصیت او ۶۷
- جهنم باطن دنیا است ۷۱
۶. یاد خدا اساسی‌ترین رکن در مراقبه ۷۵
- آثار و خواص یاد خدا ۷۸
- تبعات غفلت و اعراض از یاد خدا ۸۳
۷. روزه مهم‌ترین عامل تقویت اراده ۸۹
- رابطه روزه با تقویت اراده ۹۰
- اهمیت ماه مبارک رمضان و جایگاه ویژه روزه ۹۴
- خطبه شعبانیه ۹۶

۸. ضیافه الله چیست؟ ۱۰۳
- رابطه روزه با عبادت ۱۰۸
- مراحل روزه ۱۰۹
- ۹ معنای باز بودن درهای بهشت و بسته بودن درهای جهنم در ماه رمضان ۱۱۹
- درهای بهشت و جهنم کدامند؟ ۱۳۰
- ماه تزکیر نفس ۱۳۸
۱۰. نماز و تأثیر آن در دین از سوره ها ۱۴۱
- اموری که به نماز عمق می بخشد کدامند؟ ۱۴۳
- الف) توجه به خدا ۱۴۳
- چگونگی تحصیل حضور قلب در نماز ۱۴۶
- تکمله ۱۴۹
- ب) مواظبت بر اول وقت ۱۴۹
- ج) نماز در مسجد ۱۵۱
- د) نماز جماعت ۱۵۳
- خاتمه و توصیه ۱۵۶
- کتاب نامه ۱۵۹

پیش‌گفتار

قبل از انقلاب فخر همند اسلامی و برقراری حکومت دینی در ایران، انحراف ملموس و خوارناکی در تفکر و عقاید امت مسلمان پدید آمده بود که باعث دوری آنان از اسلام راستین و نیز عقب‌ماندگی ایشان از مسائل اجتماعی و سیاسی گشته بود. آن، نیز می‌بود جز محدود کردن اسلام در پاره‌ای از دستورهای اخلاقی و عبادت فردی، که با لطف و عنایت خاص پروردگار و همت والای روشنگر قرن، حضرت آیه‌الله العظمی امام خمینی علیه السلام انحراف یاد شده از دامن جامعه اسلامی رست برست و اسلام از زندان تاریک اوهام و زوایای خانه‌ها آزاد گشت و با مصلحت‌سیاست و حکومت گام نهاد - لله الحمد وله المنة.

اکنون که سالیانی از پیروزی و تحقق انقلاب اسلامی می‌گذرد، مهم انحراف دیگری در حال شکل‌گیری و رخ نمودن است که اگر در مقابل آن اقدامی جدی و همه‌جانبه صورت نگیرد می‌رود تا اسلام را به زندان دیگری بکشاند که به مراتب وحشت‌ناک‌تر از سابق است؛ و این انحراف، محصورکردن اسلام در پاره‌ای از مسائل شعارگونه سیاسی و برخی قوانین و مقررات خشکی اجتماعی است که، نتیجه آن دوری مردم از مسائل مهم اخلاقی و ارزش‌های

والای معنوی است و متأسفانه روز به روز در حال قوت گرفتن است. بی‌شک همان‌گونه که طرز تفکر نخست، انحراف از اسلام راستین و محکوم به تفریط بود؛ این طرز تفکر نیز انحراف و محکوم به افراط است؛ زیرا دین مبین اسلام دینی است جامع و کامل، دارای ابعاد مختلف فردی، اجتماعی، سیاسی، اخلاقی، عبادی، علمی و عملی، و انسان‌هنگامی می‌تواند دعا کند به اسلام تمسک کرده است که در تمام ابعاد زندگی، دستورهای اسلام را نصب‌العین خویش قرار داده و به تک‌تک آن‌ها - چه در صحنه سیاست و امور اجتماعی و چه در بُعد اخلاق و امور معنوی - عملاً ملتزم باشد. بنابراین، این که اکنون در بعضی از موارد دیده می‌شود زشتی برخی از گناهان از میان رفته و بسیاری از مردم در برابر مسائل اخلاقی و ارزش‌های معنوی حساسیت خود را از دست داده‌اند و در عین حال، خود را مسلمان دو آتشه می‌پندارند، انحراف برده است که باید از عواقب وخیم آن به خدا پناه برد.

به هر حال، کتاب حاضر حرکتی هر چند ضعیف، در مسیر احیا و ابقای روح تقوا و پرهیزکاری و دورسازی مردم از گناهان و بنیاد اخلاقی است. به امید آن که این خدمت ناچیز مقبول درگاه حضرت حق واقع شود و جامعه اسلامی را در رسیدن به اهداف اسلامی و کسب ارزش‌های الهی و تقوا یاری کند. ﴿ وَمَا ذَلِكْ عَلَيَّ اَللّٰهُ بِعَزِيْزٍ ۙ ۱﴾

قم - حسن رمضانی

۱۵ دی ۱۳۷۴ / ۱۳ شعبان ۱۴۱۶